Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0231

Otrais pasaules samits par sociālo attīstību

Eiropas Parlamenta 2025. gada 9. oktobra rezolūcija par otro pasaules samitu par sociālo attīstību (2025/2654(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību, jo īpaši tā 3. pantu,

– ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 9., 10., 19., 45.–48. un 145.–161. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,

– ņemot vērā Eiropas Sociālo hartu,

– ņemot vērā Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām,

– ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru (ESTP), ko 2017. gada 17. novembrī izsludināja un parakstīja Padome, Parlaments un Komisija,

– ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānu un tā pamatmērķus 2030. gadam,

– ņemot vērā Lailpas deklarāciju par Eiropas sociālo tiesību pīlāra nākotni, kuru 2024. gada 16. aprīlī parakstīja Parlaments, Komisija, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja un Padome,

– ņemot vērā Eiropas Garantiju bērniem,

– ņemot vērā Eiropas Dzimumu līdztiesības stratēģiju un ES sieviešu tiesību ceļvedi,

– ņemot vērā Eiropas Personu ar invaliditāti tiesību stratēģiju,

– ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), it īpaši 1., 2., 8. un 10. mērķi,

– ņemot vērā 1995. gada 14. marta Kopenhāgenas deklarāciju par sociālo attīstību,

– ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) pamatkonvencijas,

– ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 2024. gada 16. jūlija rezolūciju 78/318 “Otrais pasaules samits par sociālo attīstību” par pasaules sociālā samita kārtību,

– ņemot vērā Nākotnes paktu, par ko vienojās 2024. gada septembra ANO samitā,

– ņemot vērā politisko deklarāciju, ko ANO Ģenerālās asamblejas aizgādībā 2023. gada septembrī pieņēma Augsta līmeņa politiskajā forumā ilgtspējīgas attīstības jautājumos,

– ņemot vērā Reglamenta 136. panta 2. punktu,

– ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā ilgtspējīga attīstība ir LES pamatprincips; tā kā 17. IAM ir pamatā Ilgtspējīgas attīstības programmai 2030. gadam, ko visas ANO dalībvalstis pieņēma 2015. gadā; tā kā ES apņemšanās īstenot Programmu 2030. gadam tika pārvērsta pārveidojošas ES rīcībpolitikas kopumā;

B. tā kā visā ES joprojām pastāv ievērojama nevienlīdzība starp cilvēkiem un reģioniem, jo īpaši ienākumu un dzimumu nevienlīdzība, savukārt inflācija un pieaugošā dzīves dārdzība nesamērīgi ietekmē mājsaimniecības ar zemiem ienākumiem un neaizsargātas mājsaimniecības; tā kā mājokļu krīze joprojām ir būtiska problēma visā ES, kas izraisa atstumtību mājokļu jomā, mājokļu nedrošību, mājokļu izmaksu pieaugumu un mājokļu nepietiekamību; tā kā šīs problēmas ilgtermiņā negatīvi ietekmē sociālo kohēziju un ES iedzīvotāju labklājību; tā kā daži pētījumi liecina, ka Eiropā 10 % turīgākajiem kontinenta bagātajiem pieder 67 % bagātību, savukārt trūcīgākajai daļai pieaugušo pieder tikai 1,2 % no tās[1]; tā kā 2023. gadā Džini koeficients attiecībā uz ES 27 bija 29,6 %, kas kopš 2014. gada ir nedaudz samazinājies, un 13 dalībvalstis pārsniedz šo vidējo rādītāju[2];

C. tā kā ES ar Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānu ir apņēmusies līdz 2030. gadam samazināt nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto cilvēku skaitu vismaz par 15 miljoniem, tostarp samazinot šim riskam pakļauto bērnu skaitu vismaz par

---

1 *Global Wealth Report 2023*, *Credit Suisse AG*.

2 “Dzīves apstākļi Eiropā — ienākumu sadale un ienākumu nevienlīdzība”, Eurostat, 2024. gada novembris.

pieciem miljoniem; tā kā gandrīz pusē dalībvalstu dati liecina par nožēlojamu nabadzības mazināšanas progresa apvērsi; tā kā katrs piektais bērns ES joprojām ir pakļauts nabadzības un sociālās atstumtības riskam; tā kā, ja pašreizējā tendence turpināsies, ES nesasniegs savu 2030. gada mērķrādītāju; tā kā turklāt enerģētiskā nabadzība skar vairāk nekā vienu no desmit eiropiešiem, saasinot nevienlīdzību; tā kā situācija pasaulē ir vēl sliktāka, proti, gandrīz 700 miljoni cilvēku dzīvo galējā nabadzībā un vēl 2,8 miljardi cilvēku dzīvo uz galējas nabadzības sliekšņa vai spiesti iztikt ar ne vairāk kā USD 6,85 dienā[1], un līdz pat 35 % cilvēku, kuri iepriekšējo trīs desmitgadu laikā bija izkļuvuši no nabadzības, pēc tam tajā atkal ir nonākuši;

D. tā kā ir panākts progress ES nodarbinātības mērķa sasniegšanā, proti, ka līdz 2030. gadam vismaz 78 % cilvēku vecumā no 20 līdz 64 gadiem vajadzētu būt nodarbinātiem; tā kā saskaņā ar Komisijas 2024. gada rudens ekonomikas prognozi nodarbinātības līmenis Eiropas Savienībā ir sasniedzis 75,8 %; tā kā divās trešdaļās dalībvalstu nodarbinātības pieaugums 2023. gadā deva cerības sasniegt valsts 2030. gada mērķrādītāju; tā kā tomēr joprojām pastāv būtiskas problēmas, piemēram, dzimumu nodarbinātības atšķirība un augsts bezdarba līmenis dažās dalībvalstīs, pastāvīga darba tirgus segmentācija, sociālās aizsardzības atšķirības, augsta nestabila un nestandarta darba izplatība[2] un pastāvīgas atšķirības piekļuvē kvalitatīvai nodarbinātībai starp nozarēm un reģioniem; tā kā 2024. gadā 66,6 % bezdarbnieku un 10,9 % nodarbināto bija pakļauti nabadzības riskam[3];

E. tā kā ES pavājinās sasniegumi tādās pamatprasmēs kā lasīšana, matemātika un zinātne, jo īpaši nelabvēlīgā situācijā esošu izglītojamo vidū; tā kā šī nevienlīdzība izglītības jomā apdraud vienlīdzīgu piekļuvi tālākizglītībai, apmācības iespējām un kvalitatīvai nodarbinātībai un veicina pastāvīgu sociālo atstumtību un atstumtību darba tirgū;

F. tā kā ES ir pieņēmusi mērķi līdz 2030. gadam panākt, ka vismaz 60 % pieaugušo katru gadu piedalās apmācībā; tā kā, lai sasniegtu šo pamatmērķi, dalībvalstis ir izvirzījušas valsts līmeņa mērķus un tā kā pašreizējais iesaistīšanās līmenis dalībvalstīs ir tikai 39,5 %;

G. tā kā demogrāfiskās problēmas, tostarp sabiedrības novecošana, zemi dzimstības rādītāji un lauku iedzīvotāju skaita samazināšanās, jo īpaši jauniešu pārcelšanās uz pilsētu teritorijām, var pasliktināt ekonomisko nevienlīdzību un kaitēt sociālajai attīstībai un ES reģionu ekonomiskajai, darba tirgus, publiskās infrastruktūras pievilcībai, un

---

1 *Poverty, Prosperity, and Planet Report 2024*, Pasaules Banka.
2 *Living and working in Europe 2024*, *Eurofound*, 2025. gada aprīlis.
3 Living conditions in Europe - poverty and social exclusion, Eurostat, 2025. gada aprīlis.

līdz ar to arī labklājības sistēmu ilgtspējai, kā arī vēl vairāk saasināt reģionālās atšķirības ES; tā kā šīs problēmas tādējādi ir strukturāla problēma ES ekonomikai; tā kā migrantu integrācija darba tirgū var mazināt darbaspēka trūkumu darba tirgū; tā kā faktoriem, kas būtiski veicina zemu dzimstības līmeni, ir vispārējas sabiedrības piekļuves trūkums bērnu aprūpei (vecumā no 0 līdz 3 gadiem) un augstākajai izglītībai, cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkums, bērnu pabalstu neesamība vai nepietiekamība un nepietiekams apmaksāts bērna kopšanas atvaļinājums;

H. tā kā darbaspēka un prasmju trūkums visā ES pieaug un to veicina demogrāfiskās pārmaiņas, zaļā un digitālā pārkārtošanās un pieprasījums pēc jaunām prasmēm; tā kā slikti darba apstākļi un prasmju neatbilstība dažās nozarēs tieši ierobežo ES spēju piesaistīt un noturēt talantus gan no trešām valstīm, gan ES; tā kā kvalitatīva nodarbinātība ar augstākām algām un nodarbinātības stabilitāti, kā arī trešo valstu valstspiederīgo integrācija darba tirgos var palīdzēt risināt šīs problēmas;

I. tā kā Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonda (*Eurofound*) 2024. gada pētījums liecina, ka pašnāvību rādītāji, kas gadu desmitiem ir samazinājušies, kopš 2021. gada palielinās; tā kā ir jādara vairāk, lai novērstu garīgās veselības traucējumu cēloņus darba un dzīves apstākļos[1];

J. tā kā sociālā ekonomika, tostarp sociālie uzņēmumi, ietver dažāda veida privātas struktūras, kas ir neatkarīgas no valsts iestādēm, piemēram, kooperatīvus, savstarpējā labuma sabiedrības, apvienības (tostarp labdarības organizācijas), fondus (tostarp darba integrācijas sociālos uzņēmumus un citas juridiskās formas atkarībā no katras ES dalībvalsts); norāda, ka šai uzņēmumu un organizāciju daudzveidībai, kas ir aktīvas visās darbības jomās, ir kopīga spēcīga identitāte, kuras pamatā ir kopīgas vērtības un iezīmes, piemēram, dzimumu līdztiesība, vietējā un reģionālā atbildība, jutīgums pret klimata un vides problēmām, iekļaušana un demokrātiska pārvaldība, kā arī indivīdu un sociālā mērķa izvirzīšana augstāk par kapitālu, tā, ka lielākā daļa peļņas tiek ieguldīta no jauna, ierobežojot sadali dalībniekiem vai akcionāriem, lai sasniegtu organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus vai kalpotu kolektīvajām un sabiedrības interesēm;

K. tā kā, ņemot vērā vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības lēno samazināšanos, *Eurofound* pētījums liecina, ka daudzas dalībvalstis līdz šim nav īstenojušas nekādus darba samaksas pārredzamības pasākumus un lielākā daļa pašlaik spēkā esošo valsts instrumentu vēl neprasa, lai viss darbs tiktu novērtēts vienādi[2];

---

1 *Mental health in the European Union and Norway: risk groups, trends, services and policies*, *Eurofound*, gaidāms 2025. gadā.

2 *Further experiences with pay transparency*, *Eurofound*, gaidāms 2025. gadā.

L. tā kā ES līgumos nostiprinātā taisnīga darbaspēka mobilitāte paver iespējas uzņēmumiem un darbiniekiem un būtu jāveicina strādājošo vidū gan ES iekšienē, gan starp darbiniekiem no trešām valstīm, lai vienlaikus nodrošinātu darba un sociālo tiesību pilnīgu ievērošanu un izpildi, tostarp attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas ieceļojuši, izmantojot likumīgas migrācijas ceļus, kā arī vienlīdzīgu attieksmi un diskriminācijas aizliegumu, un nedeklarēta darba apkarošanu;

M. tā kā SDO trīspusējā struktūra un plašais dalībnieku loks norāda, ka tā ir pasaules līdere attiecībā uz darba standartiem; tā kā, ņemot vērā ILO uzdevumu veicināt sociālo taisnīgumu, tā pamatprincipi un pamattiesības darbā balstās uz taisnīgas un pienācīgas darba vides nodrošināšanu visiem, tostarp biedrošanās brīvību un tiesībām uz kolektīvām sarunām, visa veida piespiedu vai obligātā darba izskaušanu, bērnu darba faktisku izskaušanu, diskriminācijas izskaušanu nodarbinātībā un profesijā un tiesībām uz drošu un veselīgu darba vidi; tā kā ES kontekstā šīs tiesības aizsargā ES Līgumi, Pamattiesību harta un ES darba tiesību *acquis*; tā kā dažas dalībvalstis saskaras ar problēmām šo pienākumu īstenošanā un izpildē;

N. tā kā sociālajiem partneriem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir izšķiroša nozīme pienācīgu darba apstākļu nodrošināšanā un sociālā taisnīguma un līdztiesības veicināšanā; tā kā saskaņā ar pētījumiem industriālā demokrātija ir cieši saistīta ar darba kvalitāti, nodarbinātību un rūpniecības konkurētspēju[1],

1. uzskata, ka Komisijai un dalībvalstīm būtu jāpastiprina centieni īstenot ESTP saskaņā ar Lailpas deklarāciju un vērienīgi atjauninot rīcības plānu, lai sasniegtu 2030. gada pamatmērķus; aicina Komisiju atjauninātajā rīcības plānā vajadzības gadījumā papildināt pašreizējos pamatmērķus, kā arī ierosināt likumdošanas iniciatīvas ESTP pilnīgai īstenošanai;

2. aicina Komisiju un dalībvalstis sadarboties ar Parlamentu, lai izstrādātu jaunu Eiropas sociālo kursu nākotnei ar skaidrām saistībām un ieguldījumiem šādās jomās: nabadzības un sociālās atstumtības riska ES samazināšana un neto nulles emisiju līmeņa ES panākšana līdz 2050. gadam;

3. atzīst, ka Kopenhāgenas 1995. gada pasaules samita par sociālo attīstību trīs galvenie temati, ko uzskata par trim sociālās attīstības pīlāriem, proti, nabadzības izskaušana, pilnīga un produktīva nodarbinātība un cienīgs darbs visiem, kā arī sociālā iekļaušana, joprojām ir nozīmīgi un svarīgi un savstarpēji saistīti;

4. uzsver, ka ir svarīgi izmantot sociālo rezultātu pārskatu un sociālās

---

1 *Measuring key dimensions of industrial relations and industrial democracy*, *Eurofound*, 2023. gada decembris.

konverģences sistēmu, lai apzinātu riskus un sekotu līdzi panāktajam attiecībā uz augšupēju sociālo konverģenci, nevienlīdzības mazināšanu, sociālās aizsardzības sistēmu stiprināšanu un pienācīgu darba apstākļu un atbalsta pasākumu veicināšanu, lai pārejas posmos nodrošinātu taisnīgumu; uzsver, ka šajā sakarībā ir jānodrošina ilgtspējīga, sociāli taisnīga un iekļaujoša Eiropa, kurā sociālās tiesības tiek pilnībā aizsargātas un garantētas; atgādina, ka ES iedzīvotāji sociālu Eiropu atzīst par vienu no savām prioritātēm; tādēļ uzsver, ka Komisijai steidzami ir jāiesniedz tiesību aktu kopums kvalitatīvu darbvietu reglamentēšanai, tostarp nepieciešamās likumdošanas iniciatīvas, kā arī jāgādā par ieguldījumiem, lai nodrošinātu kvalitatīvas darbvietas;

5. mudina Komisiju un dalībvalstis veicināt demokrātiju darba vietā, sociālo dialogu un darba koplīguma slēgšanas sarunas, kā arī darbinieku tiesību aizsardzību, jo īpaši zaļās un digitālās pārkārtošanās kontekstā; uzsver, ka nākamajā daudzgadu finanšu shēmā (DFS) ir jāturpina piešķirt pietiekamus resursus, lai atbalstītu sociālo dialogu un darba koplīguma slēgšanas sarunas un stiprinātu sociālo partneru spēju veidošanu; aicina turpināt centienus nodrošināt vienādu darba samaksu par vienādu darbu, ko veic vīrieši un sievietes, uzlabot darba samaksas pārredzamību un risināt ar dzimumu saistītu nevienlīdzību, lai novērstu vīriešu un sieviešu darba samaksas, pensiju un nodarbinātības atšķirības ES; aicina Komisiju un dalībvalstis piemērot integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai visās politikas jomās un tiesību aktos;

6. aicina pastiprināt centienus apkarot diskrimināciju un uzmākšanos darba vidē; uzsver, cik svarīgi ir profilaktiski un aizsargājoši pasākumi darba vietā, lai aizsargātu darbinieku labbūtību un fizisko un garīgo veselību; norāda, ka pieaug ar darbu saistītas psiholoģiskas ciešanas, kas saistītas ar jauniem darba organizācijas veidiem, pastāvīgu atrašanos savienotības režīmā un digitālo uzraudzību[1];

7. atgādina, ka ANO Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam un ar to saistītajos mērķos ir atzīts, ka nabadzības izskaušana visos tās veidos un dimensijās, tostarp galējas nabadzības, ir lielākais globālais uzdevums un obligāta prasība ilgtspējīgai attīstībai un ka nevienu nedrīkst atstāt novārtā, un vispirms būtu jāpievēršas visvairāk atpalikušajiem; tālab aicina izstrādāt visaptverošu skatījumu par nabadzības izskaušanu, sociālo aizsardzību un iekļaušanu un ierosināt vērienīgu stratēģiju, ko papildinātu pietiekams atbalsts nākamajā daudzgadu finanšu shēmā (DFS), pamatojoties uz gaidāmo Parlamenta patstāvīgo ziņojumu par ES nabadzības novēršanas stratēģiju un vērienīgu un cenas ziņā pieejamu mājokļu plānu, kurš palīdzētu risināt mājokļu krīzi un cīnīties pret bezpajumtniecību; uzsver, ka šīm jaunajām iniciatīvām ir

---

1 *Living and Working in the EU e-survey 2024*, *Eurofound*, 2024. gads.

jāpapildina citas saistītās ES stratēģijas, lai nodrošinātu daudzdimensionālu pieeju nabadzības novēršanai; atgādina, ka jau 2020. gadā Komisija lēsa, ka sociālie ieguldījumi ir par 192 miljardiem EUR gadā mazāki, nekā nepieciešams iedzīvotāju vajadzību apmierināšanai; šajā sakarībā uzsver attiecīgo Eiropas fondu nozīmi cīņā pret nabadzību un sociālo atstumtību un uzsver, ka nākamajā DFS ir jāsaglabā pārliecinoši patstāvīgi instrumenti nabadzības un sociālās atstumtības apkarošanai;

8. turklāt atgādina par ES lomu trešo valstu sociālajā attīstībā, tostarp izmantojot tādus fondus kā "Eiropa pasaulē"; pauž dziļu nožēlu par to, ka vairākas valstis ir atsaukušas finansējumu attīstībai, tostarp sociālajai attīstībai, kas postoši ietekmē cilvēku dzīvi un mazina iztikas līdzekļus; mudina ES pašreizējā un nākamajā DFS turpināt stingru apņemšanos atbalstīt sociālo attīstību ārvalstīs, lai nodrošinātu stabilitāti un stabilu finansējumu, un sadarboties ar visiem attiecīgajiem dalībniekiem, lai nodrošinātu pastāvīgu apņemšanos sasniegt sociālās attīstības mērķus visā pasaulē;

9. mudina visas dalībvalstis turpināt strādāt pie bērnu nabadzības novēršanas, īstenojot savus valsts rīcības plānus par Eiropas Garantiju bērniem, un aicina Komisiju nodrošināt, ka nākamajā DFS tiek piešķirti nozīmīgi budžeta resursi;

10. atzinīgi vērtē to, ka nesen tika pieņemta Tiešsaistes platformu darba direktīva[1], kas ir nozīmīgs solis ceļā uz darbinieku aizsardzību digitālajā ekonomikā; uzsver, ka vienāda aizsardzība ir jāattiecina arī uz darbiniekiem visās nozarēs, kuras skar MI, nodrošinot, ka princips "cilvēks kontrolē" kļūst par saistošu standartu, un atkārtoti aicina izstrādāt jaunas juridiskas iniciatīvas par MI un algoritmisko pārvaldību darba vietā, kā arī par tiesībām atslēgties no tīkla; atgādina, ka MI sistēmu ieviešanai būtu jāatbilst zaļās pārkārtošanās un klimata mērķrādītājiem; uzsver, ka ir jārada ilgtspējīgas un kvalitatīvas darbvietas nozarēs, kas attīstās vai kuras tika pārveidotas divējādās zaļās un digitālās pārkārtošanās rezultātā, un tajā pašā laikā jāstiprina tiesiskais regulējums pārkārtošanās pārvaldībai un sagatavošanai, vienlaikus veicinot sociālo partneru lomu un līdzdalību un sekmējot iekļaujoša darba tirgus politiku;

11. uzsver, ka ir jāturpina nodrošināt kvalitatīvas bezmaksas valsts izglītības, kvalitatīvas apmācības politikas un mūžizglītības sniegšana un vispārēja piekļuve tai, tādējādi radot kvalitatīvas darbvietas, kas garantē pienācīgas algas; norāda, ka stratēģiskas prasmju pilnveides, pārkvalifikācijas un apmācības programmām jābūt pieejamām visiem darbiniekiem, arī personām ar invaliditāti,

---

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/2831 (2024. gada 23. oktobris) par darba nosacījumu uzlabošanu platformu darbā (OV L, 2024/2831, 11.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2831/oj).

apvienojot tās ar apmācībai paredzētiem pabalstiem, un turklāt tās būtu jāpielāgo darbinieku vajadzībām un spējām; tādēļ aicina ES līmenī ieviest darbinieku individuālās tiesības uz apmācību un kvalifikācijas celšanu;

12. uzsver, ka saistībā ar klimata un bioloģiskās daudzveidības krīzi, kā arī ekonomiskajām un demogrāfiskajām problēmām ir jādomā par ikvienu — gan tagadējo, gan nākotnes — paaudzi un ikvienu ES reģionu, un būtu jānodrošina vispārēja piekļuve taisnīgam pārkārtošanās procesam visiem; aicina nākt klajā ar iniciatīvām, kas atbalsta gan jauniešus, gan gados vecākus cilvēkus, gan cilvēkus ar invaliditāti, kā arī ieviest pasākumus reģioniem, kuros samazinās iedzīvotāju skaits, piemēram, uzlabot infrastruktūras, tostarp sabiedriskā transporta, piekļūstamību bez barjerām, digitālo savienojamību un nodrošināt cenas ziņā pieejamus mājokļus, uzlabot sabiedriskos pakalpojumus, veselības aprūpi, ilgtermiņa bērnu aprūpi pirmsskolas posmā un izglītību, kā arī ieguldīt labākās darba iespējās, lai novērstu iedzīvotāju skaita samazināšanos; aicina dalībvalstis garantēt uz vispārējām tiesībām balstītu piekļuvi kvalitatīviem sabiedriskajiem pakalpojumiem un veikt ieguldījumus tajos; turklāt aicina Komisiju un dalībvalstis pilnībā īstenot Eiropas Aprūpes stratēģiju, nodrošinot kvalitatīvus, pieejamus, tostarp arī cenas ziņā, aprūpes pakalpojumus visā ES;

13. mudina ES un tās dalībvalstis nodrošināt, ka zaļā pārkārtošanās ir sociāli taisnīga, sniedzot īpašu atbalstu darbiniekiem, mājsaimniecībām, reģioniem un uzņēmumiem, kurus ietekmē strukturālas pārmaiņas un jaunas darba tirgus prasības; norāda, ka klimatadaptācijas un klimata pārmaiņu mazināšanas stratēģijas, ja tās rūpīgi izstrādā, izmantojot stabilu sociālo dialogu, var radīt noturīgas ekonomikas ekosistēmas, kvalitatīvas darbvietas, ilgtspējīgus uzņēmumus un iekļaujošāku sabiedrību, nevienu neatstājot novārtā;

14. aicina Komisiju un dalībvalstis ar ES atbalstu stiprināt Sociālo klimata fondu un likt pamatus zaļo sociālās aizsardzības sistēmu pielāgošanai un stiprināšanai valstu līmenī, lai nodrošinātu sociālo noturību pret klimata pārmaiņu un vides degradācijas ietekmi, pievēršoties zaļās rīcībpolitikas ietekmei uz nodarbinātību un dzīves apstākļiem, un lai gādātu par to, ka skartās kopienas ir pilnībā gatavas jaunajam darba tirgum;

15. aicina vairāk atbalstīt trešo valstu valstspiederīgos viņu integrācijai ES darba tirgū un viņu talanta pilna potenciāla izmantošanai, nodrošinot augstas kvalitātes darbvietas un labus darba apstākļus, ko pastiprinātu, īstenojot efektīvu integrācijas politiku, tam ideāli papildinot pašas ES talantu izmantošanu;

16. aicina cieši uzraudzīt aktīvos darba tirgus pasākumus, kā arī pienācīgu ienākumu atbalstu, piekļuvi pienācīgam un cenas ziņā

pieejamam mājoklim un vispārējas sociālā nodrošinājuma garantijas, lai panāktu no darba tirgus visvairāk atstumto personu, jo īpaši sieviešu, personu ar invaliditāti, migrantu, LGBTIK+ kopienas iedzīvotāju, jauniešu, kas ienāk darba tirgū, vecāka gadagājuma cilvēku, lauku un attālos apvidos dzīvojošu cilvēku, ilgtermiņa bezdarbnieku un romu un citu minoritāšu vienlīdzīgu līdzdalību; uzsver, kā arī pašnodarbinātām personām ir nepieciešama pienācīga sociālā aizsardzība un atbalsts; šajā sakarībā atgādina, ka minimālo ienākumu pabalstu līmenis ES lielākoties ir krietni zem valsts nabadzības sliekšņa; mudina dalībvalstis pilnībā īstenot Padomes ieteikumu par adekvātiem minimālajiem ienākumiem[1]; atgādina, ka minimālo ienākumu shēmām visā pasaulē ir svarīga nozīme, lai palīdzētu cilvēkiem izkļūt no nabadzības;

17. uzskata, ka sociālā ekonomika, kas bieži vien neaizsargātām un atstumtām grupām nodrošina nodarbinātību un prasmju pilnveidi, ir ESTP un tā mērķu īstenošanas būtisks virzītājspēks; aicina Komisiju un dalībvalstis stiprināt atbalstu visiem sociālajiem uzņēmumiem, jo īpaši bezpeļņas uzņēmumiem, lai veicinātu kvalitatīvu, cienīgu un iekļaujošu darbu; uzsver, ka sociālās ekonomikas projektiem parasti ir vajadzīga cieša partnerība ar publiskām struktūrām, un tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt satvaru sadarbībai starp valsts iestādēm un sociālās ekonomikas organizācijām;

18. uzsver — lai sasniegtu 2030. gada mērķus, ir arī jāpiemēro labas pārvaldības principi, kas balstās uz tiesiskumu, atbildīgām iestādēm, efektīvu īstenošanu, uzraudzību un izpildi, kā arī uz izvairīšanos no juridiskās nenoteiktības, tostarp attiecībā uz valstīm, kas iesniegušas pieteikumu dalībai ES; aicina Otrā pasaules samita rezultātā pieņemtajā politiskajā deklarācijā iekļaut jēgpilnas saistības attiecībā uz IAM sasniegšanu un pastāvīgo trūkumu novēršanu sociālajā attīstībā, kā arī stingrus uzraudzības un pārskatīšanas mehānismus; uzsver, ka ir regulāri jāturpina rūpīgas pārskatīšanas process, tostarp sagatavojot ministru divgadu deklarācijas; atbalsta ANO Sociālās attīstības komisijas darbības atjaunošanu un darba ministriju un sociālo partneru lielāku iesaisti un aicina SDO darboties kā galvenajai pārraudzības struktūrai;

19. atgādina, ka miers un globālā sadarbība ir pamatnosacījumi ilgtspējīgas attīstības panākšanai Eiropā un pasaulē; uzsver, ka ES ir jāuzņemas vadošā loma starptautisko cilvēktiesību jomā, pilnībā un efektīvi īstenojot starptautiskos cilvēktiesību instrumentus; norāda, ka, izmantojot diplomātiskās un ekonomiskās iespējas, ir jāstiprina arī globālā apņemšanās ievērot cilvēktiesību instrumentus, kā arī ļaujot citiem, piemēram, nevalstiskajām organizācijām un arodbiedrībām, brīvi strādāt pie cilvēktiesību standartu veicināšanas

---

[1] Padomes Ieteikums (2023. gada 30. janvāris) par adekvātu minimālo ienākumu, kas nodrošina aktīvu iekļaušanu (OV C 41, 3.2.2023., 1. lpp.).

visā pasaulē; mudina ANO dalībvalstis atbalstīt un veicināt sociālo partneru un pilsoniskās sabiedrības organizāciju lomu to teritorijā un nodrošināt to jēgpilnu iekļaušanu gan samita sagatavošanā, gan no tā izrietošajos turpmākajos pasākumos; uzsver, ka daudzu ieinteresēto personu pārliecinoša iesaistīšanās politikas veidošanā un efektīvās darba koplīguma slēgšanas sarunās var būtiski veicināt progresu sociālās attīstības mērķu sasniegšanā; atgādina, ka ticami veicināt cilvēktiesību un sociālo tiesību ievērošanu var tikai tās valstis, kuras pašas pilda savas saistības;

20. aicina ANO un visas iesaistītās valstis, jo īpaši Sociālā samita uzņēmējvalstis, pilnībā ievērot darba un sociālās tiesības, tostarp ratificējot SDO pamatkonvencijas un apņemoties ievērot Sociālās deklarācijas vērtības; uzsver ESTP, kā arī Lailpas deklarācijas nozīmi spēcīgas sociālas Eiropas veidošanā; uzsver, ka ir jāatjauno apņemšanās līdz 2030. gadam sasniegt gan ES sociālos mērķus, gan IAM Eiropā un visā pasaulē;

21. ar bažām norāda uz lēno progresu IAM sasniegšanā visā ES, jo progresa temps laikposmā no 2020. līdz 2023. gadam bija mazāks nekā puse no panāktā 2016.–2019. gada periodā; pauž bažas par to, ka pašreizējās Eiropas Komisijas priekšsēdētājas politiskajās pamatnostādnēs IAM nav skaidri minēti; uzsver, ka ir svarīgi stiprināt ES apņemšanos attiecībā uz sociālo progresu un IAM sasniegšanu; aicina Komisiju un dalībvalstis ievērot savas saistības attiecībā uz ES kopējiem mērķiem un jo īpaši LES 3. pantu; šajā sakarībā aicina ES konstruktīvi iesaistīties ANO Uzņēmējdarbības un cilvēktiesību nolīguma pieņemšanā, lai reglamentētu transnacionālo korporāciju un citu uzņēmumu darbību, saglabātu taisnīgu atalgojuma praksi ārpus ES un ļautu no negodīgas algu prakses cietušajiem vērsties pēc tiesiskās aizsardzības;

22. aicina ES atbalstīt globālo pāreju no neoficiālas uz oficiālu nodarbinātību saskaņā ar SDO Ieteikumu Nr. 204, veicinot taisnīgus darba standartus, pienācīgas kvalitātes nodarbinātību un piekļuvi sociālajai aizsardzībai; mudina šo mērķi integrēt ES attīstības, tirdzniecības un ārējās darbības politikā;

23. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.